

**לאומי | ממשל תאגידי, פרטים נוספים
ונספחים
30.9.2022**

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
248	שינויים בדירקטוריון
249	המבקרת הפנימית
ב. פרטים נוספים	
249	השליטה בבנק
249	מינויים ופרישות
249	מבנה ארגוני
249	הסכמים מהותיים
250	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
254	דירוג אשראי
ג. נספחים	
255	שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד פרסום הדוחות, הדירקטוריון מונה אחד עשר דירקטורים, וזאת בהתאם לאישור זמני שניתן עד ליום 1 בפברואר 2023 מאת הפיקוח על הבנקים. החל מיום 1 בפברואר 2023 ימנה הדירקטוריון עשרה דירקטורים וזאת בהתאם למספר חברי הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים אשר נקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן: "הוראה 301"). במהלך הרבעון השלישי של שנת 2022 לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון.

ביום 26 בינואר 2022 רו"ח יצחק אידלמן, שמכהן כדירקטור חיצוני בהתאם לקבוע בחוק החברות, התשנ"ט-1999 בבנק מאז 2 בפברואר 2017, הודיע, שאין בכוונתו להגיש לוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: "הוועדה למינוי דירקטורים"), מועמדות לכהונה כדירקטור בבנק לקדנציה שלישית. רו"ח יצחק אידלמן ישלים את מלוא תקופת כהונתו בקדנציה הנוכחית עד ליום 1 בפברואר 2023. לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 27 בינואר 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-011986).

ביום 26 באפריל 2022 קיבל הבנק הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים, במסגרתה מפורטת רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה הכללית השנתית של הבנק לשנת 2022. לפירוט נוסף, כולל רשימת המועמדים, ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 26 באפריל 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-051295).

ביום 8 ביוני 2022, פרסם הבנק הודעה מקדימה אודות הכוונה לזמן אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של בעלי מניות הבנק שעל סדר יומה ידונו מספר נושאים וביניהם, מינוי דירקטור חיצוני בהתאם לדרישות חוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ומינוי שני דירקטורים במעמד דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 111(א)(2) לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן: "פקודת הבנקאות", "דירקטור במעמד דירקטור אחר"). לפירוט ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 8 ביוני 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-071101).

ביום 4 באוגוסט 2022 נערכה האסיפה הכללית השנתית והמיוחדת של הבנק אשר אישרה את ההחלטות כדלקמן:

1. למנות מחדש את משרדי רואי החשבון סומך חייקין (KPMG) וברייטמן אלמגור זהר ושות' (Deloitte) כרו"ח מבקרים משותפים של הבנק, לתקופה שתחל ממועד אישור האסיפה הכללית השנתית הנוכחית ועד לתום האסיפה הכללית השנתית הבאה של הבנק ולהסמיך את דירקטוריון הבנק לקבוע את שכרם.
2. למנות את מר צבי נגן כדירקטור במעמד של דירקטור חיצוני בהתאם לקבוע בחוק החברות, תשנ"ט-1999, לתקופה של 3 שנים, החל ובכפוף לקבלת הסכמת המפקח על הבנקים, או אי התנגדותו. בהמשך לכך, ביום 26 באוקטובר 2022 התקבלה הודעה מהפיקוח על הבנקים כי אין למפקח על הבנקים התנגדות למינויו של מר צביקה נגן כדירקטור בבנק. כהונתו הראשונה כדירקטור בבנק החלה ביום 27 באוקטובר 2022. למידע נוסף ראו דוח מיידי על מינוי דירקטור (שאינו תאגיד) או יחיד המכהן מטעם תאגיד שהוא דירקטור בחברה פרטית מיום 27 באוקטובר 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-130363) ודוח מיידי על מצבת נושאי משרה בכירה מיום 27 באוקטובר 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-130372).
3. למנות מחדש את גב' אסתר דומיניסיני כדירקטורית במעמד "דירקטור אחר", לתקופה של 3 שנים, החל ובכפוף לקבלת הסכמת המפקח על הבנקים, או אי התנגדותו. בהמשך לכך, ביום 6 באוקטובר 2022 התקבלה הודעה מהפיקוח על הבנקים כי אין למפקח על הבנקים התנגדות למינויה של גב' אסתר דומיניסיני כדירקטורית בבנק. כהונתה השלישית כדירקטורית בבנק תחל ביום 17 בינואר 2023 (יום לאחר מועד סיום כהונתה השנייה). למידע נוסף ראו דוח מיידי על מצבת נושאי משרה בכירה מיום 27 באוקטובר 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-130372).
4. למנות מחדש את גב' אירית שלומי כדירקטורית במעמד "דירקטור אחר", לתקופה של 3 שנים, החל ובכפוף לקבלת הסכמת המפקח על הבנקים, או אי התנגדותו. בהמשך לכך, החל מיום 19 בספטמבר 2022 החלה כהונתה השנייה של גב' אירית שלומי כדירקטורית בבנק, לאחר קבלת אישור של הפיקוח על הבנקים ביום 5 בספטמבר 2022. למידע נוסף, ראו דוח מיידי על מצבת נושאי משרה בכירה מיום 19 בספטמבר 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-118777).
5. לאמץ את התיקונים לתקנון הבנק, בהתאם לנוסח התקנון המצורף כנספח ד' לדוח זימון האסיפה.
6. לאשר את מדיניות התגמול המעודכנת של נושאי המשרה כמפורט בנספח ה' לדוח זימון האסיפה.

למידע נוסף ראה דיווח מיידיים על תוצאות האסיפה הכללית מיום 4 באוגוסט 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-099364).

פירוט נוסף בדבר המועמדים ושאר הנושאים שעל סדר יום האסיפה נמסר במסגרת דוח זימון האסיפה השנתית שפורסם על ידי הבנק בהתאם להוראות הדין. למידע נוסף ראה דיווח מיידיים מיום 29 ביוני 2022 מיום 14 ביולי 2022 (מס' אסמכתא: 2022-01-081190 ו-2022-01-089413 בהתאמה) (להלן: "דוח זימון האסיפה").

למידע בנוגע לכשירותיות הדירקטורים נדרש בהוראה 301 שעניינה הדירקטוריון, ראה פרק [חברי דירקטוריון הבנק בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021](#).

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרכב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו [בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021](#).

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2021 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 14 במרס 2022 נדון בוועדה ביום 21 במרס 2022, הוגש לדירקטוריון ביום 30 במרס 2022 והוצג בדירקטוריון ביום 6 באפריל 2022.

לקט חצי שנתי של דוחות ותרשומות ביקורת למחצית הראשונה של שנת 2022 הוגש לוועדת הביקורת ביום 28 ביולי 2022 ודווח בוועדה ביום 3 באוגוסט 2022, הוגש לדירקטוריון ביום 29 באוגוסט ודווח בדירקטוריון ביום 5 בספטמבר 2022.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בד"ן, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 30 בספטמבר 2022, ראה דוח מידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 6 באוקטובר 2022 (אסמכתא: 124894-01-2022). כמו כן, ראה דיווח מידי בעניין רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי בבנק ליום 31 במרס 2022 מיום 7 באפריל 2022 (אסמכתא: 045337-01-2022).

מינויים ופרישות

מינויים

רו"ח **אורי יוניסי**, ראש חטיבת קשרי לקוחות וחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, מונה לתפקיד ראש חטיבת משכנתאות, בתוקף מיום 1 בינואר 2022.

דירקטוריון הבנק החליט על מינויו של **מר פנחס שץ** לתפקיד ראש מערך ציות וקצין ציות ראשי, בכפוף לאישור בנק ישראל.

פרישות

עו"ד **מור פינגרר**, יועצת משפטית ראשית, ראש חטיבת הייעוץ המשפטי, מזכירת הבנק והקבוצה וחברת הנהלת הבנק, ביקשה לסיים את תפקידה.

עו"ד **הדר ויסמונסקי וינברג**, מזכירת הבנק והקבוצה, סיימה את תפקידה ב-28 בפברואר 2022.

גב' **שרון דניאל**, קצינת ציות ראשית וראש מערך ציות ואכיפה, ביקשה לסיים את תפקידה.

מבנה ארגוני

חטיבת משכנתאות

ביום 1 בינואר 2022 הוקמה החטיבה לצורך ריכוז כלל הפעילות של בנק לאומי בהעמדת משכנתאות והלוואות לדיר.

סיום סכסוך עבודה

ביום 1 באוגוסט 2021 נתקבלה בבנק הודעה על סכסוך עבודה שהוכרז, לבקשת ארגון העובדים בבנק, על ידי הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הסתדרות המעו"ף, מכח חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957. בהמשך לישוב העניינים נשוא ההכרזה הודיעה הסתדרות המעו"ף ביום 24 בפברואר 2022 על סיום הסכסוך.

עבודה היברידית

הבנק החל ביום 15 באוגוסט 2021 מתווה עבודה היברידית המאפשר לעובדים לעבוד יום בשבוע מהבית. ביום 9 בפברואר 2022 נחתם בין ההנהלה לוועד העובדים מסמך הסכמות, במסגרתו הגיעו הצדדים להסכמות עקרוניות על מתווה קבע של יום בשבוע עבודה מרחוק, החל מיום 13 בפברואר 2022.

הנפקת כתבי אופציה

לפרטים אודות הנפקת כתבי אופציה ראה [ביאור 8.א](#).

הסכם קיבוצי בנושא זכויות עובדים

בסוף שנת 2022 צפוי להסתיים תוקף ההסכם הקיבוצי בנושא שכר וזכויות עובדים, אשר היה בתוקף במהלך השנים 2019-2022. הנהלת הבנק ונציגות העובדים החלו בדיונים בנושא.

הסכמים מהותיים

לפרטים בנוגע להסכמים מהותיים של חברות מוחזקות עיקריות ראה [ביאור 16](#) ופרק [חברות מוחזקות עיקריות כדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

לפרטים בנוגע להסכמים מהותיים נוספים ראה פרק [הסכמים מהותיים כדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021](#).

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. חלק מההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק עשויה להיות משמעותית.

ראה תיאור מפורט בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2021](#).

הוראות הפיקוח על הבנקים

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420 - משלוח הודעות בתקשורת

בהמשך לאמור בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2021](#), בקשר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420 בנושא משלוח הודעות בתקשורת, ביום 13 ביוני 2022 הודיע הפיקוח על הבנקים כי תחילתו של התיקון האמור, אשר אמור היה להיכנס לתוקף שנה מיום פרסומו, היינו ביום 6 ביוני 2021, תידחה ליום 1 בינואר 2023.

הבנק נערך ליישום התיקון.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451 - נהלים למתן הלוואות לדיור

ביום 31 בינואר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451. בין היתר נקבע במסגרת התיקון, כי תאגידי בנקאיים יחויבו לספק ללקוח אישור עקרוני למתן הלוואה בפורמט אחיד, שבו יוצגו שלושה סלים אחידים שהרכבם נקבע על ידי בנק ישראל, כאשר אורך תקופת ההלוואה ייבחר על ידי הלקוח. בכל אחד מהסלים יוצגו: הריבית הכוללת החזויה, סך התשלומים החזוי בכל תקופת המשכנתא והתשלום החודשי הגבוה ביותר הצפוי על פי התחזיות. בנוסף וללא קשר לסלים האחידים, יוכלו הבנקים להציע ללקוח גם סל משכנתא בתמהיל מותאם אישית.

בנוסף נקבע בתיקון כי על הבנק להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים בטווחי זמן שונים. כמו כן, ההוראה מסדירה את אופן הצגת המידע שעל תאגידי בנקאי להציג ביישום האינטרנטי שהוא מציע ללקוחותיו.

נקבע פרק זמן קצוב למתן אישור עקרוני ללקוח ונדרש לאפשר ללקוח להגיש בקשה ולקבל את האישור, בין היתר, באופן מקוון ובטלפון.

ביום 7 ביולי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה, המתייחס בעיקרו לנושאים הבאים: (1) אופן שילוב הלוואות מכוונות (הידועות בציבור הרחב כ"הלוואות זכאות") באישור העקרוני; (2) המידע הניתן ללקוח לשם בחינת כדאיות פירעון מוקדם; (3) תוכנו של המחשבון המקוון. עדכון זה להוראה נועד לתת מענה לשאלות שעלו אגב עבודת התאגידיים הבנקאיים על יישום ההוראה.

תחילתה של ההוראה ביום 31 באוגוסט 2022.

בנוסף ביום 13 ביוני 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 בעניין פישוט הסכמים ללקוחות. במסגרת התיקון בוצעו התאמות בהוראה, על מנת להתאימה לתיקונים האמורים שבוצעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451. תיקון זה נכנס לתוקף ביום 31 באוגוסט 2022.

תהליכי העבודה עודכנו בהתאם.

הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

ראה פירוט בפרק [ההון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

מכתב הפיקוח על הבנקים לגבי עלייה בסיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן

במהלך החודשים אוקטובר ודצמבר 2021 הפיץ הפיקוח על הבנקים מכתבים לתאגידיים הבנקאיים בנושא עלייה בסיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, במסגרת המכתבים נקבע כי בתקופה האחרונה חלה עלייה בסיכון האשראי המערכת הבנקאית בענף הבינוי והנדל"ן, אשר מקבלת ביטוי, בין היתר בגידול מואץ של יתרות האשראי, במאפייני הסיכון ובשיעורי המימון בחלק מהתאגידיים הבנקאיים. בהמשך לכך, במכתב שפורסם ביום 20 במרס 2022 מבהיר הפיקוח כי לנוכח המשך המגמה של גידול בסיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן, הוחלט לנקוט בצעדים פיקוחיים נוספים אשר מטרתם לחזק את ניהול הסיכונים, את השקיפות, והעקביות הפיקוחית ואת כושר הניטור אחר הסיכון בתיק. הצעדים הנוספים כוללים, בין היתר: (1) הוראה להקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה, כמפורט להלן; (2) המחשת והדגמת תהליך הניתוח של צוותי הביקורת של הפיקוח על הבנקים בהתייחס לאשראי לענף הבינוי והנדל"ן, על מנת לסייע לניהול הליכי החיתום והסיווג של האשראי בבנקים; (3) הרחבת הדיווח לפיקוח על ענף הבינוי והנדל"ן.

בהמשך למכתב האמור פורסם ביום 25 במאי 2022 עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי", במסגרתו נקבע, כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% יתווספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי ייעוד, ולמעט הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף הבינוי והנדל"ן על פי המיון הענפי בהוראת דיווח לפיקוח 831 - "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק". עדכון זה יכנס לתוקף החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022, אולם הבנקים רשאים לפרוס את השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון בגין מלאי הלוואות הקיים ביום 30 ביוני 2022, בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023. בהתאם לכך, הפריסה תיעשה החל מהרבעון השלישי של שנת 2022, על פני ארבעה רבעונים, כך שברבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2023 דרישת ההון תבוא לידי ביטוי באופן מלא.

תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 301 ו-301A בנושא "דירקטוריון ו-"מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי"

במסגרת התיקון אשר פורסם ביום 10 באפריל 2022 תוקנו ההוראות והותאמו לדרישות החקיקה מיושבי ראש דירקטוריון בתאגידים בנקאיים בכלל, ובתאגידים בנקאיים בלא גרעין שליטה בפרט.

התיקון של ניהול בנקאי תקין מספר 301A קובע כי על הדירקטוריון להגדיר את תפקידיו של יו"ר הדירקטוריון כך שלא יחרגו מהתפקידים והסמכויות המוקנים ליו"ר דירקטוריון על פי הוראות הדין, שלא תיפגע אי תלותו, ובתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה - שלא תיווצר זיקה בינו לבין התאגיד הבנקאי. בנוסף, נקבע כי הדירקטוריון רשאי להטיל על יו"ר הדירקטוריון לבצע כל תפקיד שהדירקטוריון רשאי להסמיך אחד מחבריו לבצע הקשור לעבודת הדירקטוריון. עוד נקבע, כי על הדירקטוריון להגדיר את היקף הזמן שעל יו"ר הדירקטוריון להקדיש לשם ביצוע תפקידיו.

לניהול בנקאי תקין מספר 301A התווסף סעיף המפרט עקרונות לקביעת תגמול של יו"ר הדירקטוריון בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה. נקבע כי התגמול של היו"ר כאמור יהיה בהתאם לתקנות הגמול החלות על דירקטורים חיצוניים, וזאת בהתאמת מסוימות המפורטות בהוראה. נקבע, בין היתר, כי סכום הגמול השנתי שלו יהיה זכאי יו"ר הדירקטוריון לא יעלה על הגמול הכולל הממוצע של דירקטור ממוחה בתאגיד הבנקאי, כשהוא מוכפל ב"יחס הקובע" המתבסס הן על ההבדלים שבין מאפייני התפקיד של יו"ר הדירקטוריון לבין יתר הדירקטורים, שמשליכים על היקף הזמן שעל יו"ר הדירקטוריון להקדיש לשם ביצוע תפקידיו והן על מרכיב האחריות המוטל על יו"ר הדירקטוריון מעבר למוטל על יתר הדירקטורים. על ועדת התגמול הוטל לקבוע שאין בתנאי הגמול של יו"ר הדירקטוריון כדי להוות זיקה בהתאם לפקודה או כדי לפגוע באי התלות ובעצמאות של יו"ר הדירקטוריון.

תחילת התיקון ביום פרסומו, ואולם לגבי יושב ראש דירקטוריון המכהן בעת כניסת התיקון לתוקף - במועד עדכון תנאי מתנאי כהונתו או בתום 6 חודשים מיום הפרסום, לפי המוקדם.

למידע אודות תוצאות הדיון שערך הבנק בנושא ביום 22 בספטמבר 2022, ראה דוח מידי מיום 22 בספטמבר 2022 (אסמכתא: 01120415-2022).

תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 ו-222 בנושא יחס כיסוי הנזילות ויחס מימון יציב נטו וקובץ השו"ת בנושא ראה פירוט בפרק [סיכון הנזילות בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה לראשונה בחודש פברואר 2020. הבנקאות הפתוחה מחייבת את הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשתף מידע בנקאי של הלקוח, על פי בקשתו, עם ספקי צד ג' מורשים ולאפשר ביצוע תשלומים בחשבוננו באמצעות צד ג' (המפוקח לעניין זה). המטרה היא כי בהתבסס על המידע הבנקאי האמור, יוכלו ספקי צד ג' להציע ללקוחות מוצרים חדשים, מותאמים אישית ללקוח. על פי ההוראה, ביסוס הבנקאות הפתוחה יעודד כניסת שחקנים חדשים לעולמות התשלומים, המידע, השיווק והתיווך, ויאפשר תמחור וחדשנות טובים יותר ללקוח.

מאז פרסומה תוקנה ההוראה מספר פעמים. ביום 24 בנובמבר 2022 פורסמה טיוטת עדכון נוספת להוראה הדנה בעיקרה בנושאים הבאים: מתן הגישה למידע מסוג ניירות ערך, הרחבות לעניין רמת השירות ואופן השימוש בסרטיפיקט ושמירתו, וכן הבהרות בעניין הצורך בקבלת אישור מהמפקח על הבנקים לפעול כיוזם תשלומים.

הבנק פועל ליישום ההוראה בהתאם למועדי התחילה המדורגת הקבועים בה.

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירותי פעולה על ידי פקיד, פעולה בערוץ ישיר, מסלול מורחב ומסלול מורחב פלוס), התשפ"ב-2022

בהתאם לצו שפורסם ביום 1 בספטמבר 2022, מוכרזים שירותי העו"ש הבאים כשירותים בני-פיקוח: (א) פעולה על ידי פקיד; (ב) פעולה בערוץ ישיר; (ג) מסלול מורחב; (ד) מסלול מורחב פלוס. משמעות הפיקוח, בהתאם לסעיף 9יג לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1984, הינה כי תאגיד בנקאי המבקש להעלות תעריף לשירותים אלו בהשוואה למחירים הקיימים במועד פרסום הצו, יידרש להגיש למפקח על הבנקים בקשה מנומקת לכך. המפקח יהיה רשאי להתיר את העלאת התעריף, לדחות את הבקשה או לבקש פרטים נוספים.

לצו האמור לא צפויה להיות השפעה על הכנסות הבנק מעמלות אלה.

טיטת הוראה בעניין עיסוק בנכסים קריפטוגרפיים פיננסיים וטיטת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310 - ניהול סיכונים

הטיטות פורסמו ביום 7 בנובמבר 2022 על רקע העלייה בשנים האחרונות בפעילות בתחום הנכסים הקריפטוגרפיים הפיננסיים ("קריפטו"). בשנה האחרונה, רואים גם כניסה של גופים פיננסיים מסורתיים, ובהם בנקים לתחום זה. פעילויות הקשורות לתחום הקריפטו מציגות סיכונים חדשים, מוגברים או ייחודיים, וזאת גם בעולם הסיכונים המסורתי, ובכלל זה סיכונים שעלולים להשפיע על היכולת להבטיח סביבה פיננסית יציבה ואמינה, סיכונים יציבותיים, סיכונים בהיבטי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, סיכוני סייבר, וכן סיכונים בהיבטי הגנת הלקוח, זאת בין היתר, מאחר שפעילויות הקשורות לקריפטו עדיין לא מוכרות ומוכנות במלואן, וקיים ניסיון מצומצם יחסית בתחום אגב התפתחותם המהירה.

לאור הסיכונים האמורים, עמדת הפיקוח על הבנקים היא כי על תאגיד בנקאי לפעול בזהירות המרבית בבואו לשקול פעילות בתחום הקריפטו. בין היתר, נדרש התאגיד הבנקאי להחיל את הוראות סעיף 16 להוראת ניהול בנקאי תקין 310 "ניהול סיכונים" שעניינו מוצר חדש לגבי פעילות בתחום הקריפטו, ובין השאר: (א) על הבנק לבחון קודם לפעילותו בתחום כי הפעילות המבוקשת נכללת בתחומי הפעולה המותרים לבנק על פי חוק; (ב) על הבנק לבצע תהליך של הערכת הסיכונים, לרבות ביחס להגנות הצרכניות הנדרשות ביחס לפעילות; (ג) על הבנק להודיע בכתב למפקח על הבנקים על כוונתו לעסוק בתחום הקריפטו, ולתאר בהודעה את הפעילות באופן מפורט, תוך ציון לוח הזמנים לפעילות; (ד) המפקח על הבנקים רשאי לבקש מהתאגיד הבנקאי לספק מידע נוסף. ככל שיידרש, המפקח על הבנקים יספק משוב רלוונטי לאחר קבלת כל המידע הדרוש.

להרחבה לגבי הסכם שיתוף פעולה של הבנק עם חברת Paxos Trust Company, LLC האמריקאית, במסגרתו יאפשר הבנק ללקוחותיו לרכוש, להחזיק ולמכור מטבעות קריפטוגרפיים ראה [ביאור 1.16](#).

הודעת הפיקוח על הבנקים בדבר רפורמה בעמלות משקי בית ועסקים קטנים

ביום 6 בנובמבר 2022 הודיע הפיקוח על הבנקים כי הוא מתכנן שורה של צעדים משמעותיים לטובת ציבור משקי הבית והעסקים הקטנים, במטרה לשפר את שיטת גביית העמלות עבור פעולות עו"ש ולאפשר ללקוחות רבים יותר ליהנות מתעריפי עמלות מוזלים. בהתאם להודעה עיקרי השינויים שמקודמים בתחום העמלות הם: (א) עדכון של שיטת החיוב בעמלות עו"ש - בהתאם לשיטת התשלום החדשה יחשב הבנק עבור הלקוח מהי שיטת התשלום הזולה ביותר עבורו מידי חודש, בהתאם לפעולות העו"ש (פעולה על ידי פקיד ופעולה בערוץ ישיר) שבוצעו על ידו בפועל באותו חודש, והתשלום שיגבה ממנו יהיה בהתאם; (ב) הרחבת קבוצת העסקים הקטנים שהתעריפון המוזל יחול עליהם על ידי הרחבת הגדרת "עסק קטן" מעסק שמחזור העסקים שלו הוא עד חמישה מיליון שקלים חדשים, לעסק שמחזור העסקים שלו עד עשרה מיליון שקלים חדשים. בנוסף תשונה ברירת המחדל כך שכל העסקים יוגדרו כ"עסק קטן", והתאגיד הבנקאי יהיה רשאי לבקש דוח שנתי במקרים בהם יש לו יסוד סביר להניח כי מחזור העסקים של העסק עולה על 10 מיליון ש"ח.

חקיקה

חוק הבנקאות (שירות ללקוחות) תיקון מספר 34, התשפ"ב-2022

בהתאם לתיקון אשר פורסם ביום 22 ביוני 2022, רשאי תאגיד בנקאי לגבות בעד טיפול בבקשה להלוואה לדיור, עמלה ששיעורה לא יעלה על 360 ש"ח.

תחילתו של התיקון האמור חודשיים מיום פרסומו והוא חל על בקשות להלוואה לדיור שהוגשו מיום התחילה או לאחריו.

ביום 21 ביולי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הכולל הבהרות לגבי יישום התיקון האמור, ובכלל זה הבהרות בנושאים הבאים: סוגי הלקוחות והשירותים עליהם יחול התיקון, המחיר המקסימאלי אותו נדרשים הבנקים להציג בתעריפון, ואופן עדכון תעריפון העמלות.

התפתחויות רגולטוריות עקב אירוע נגיף הקורונה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מספר 4 - הוראת שעה) (נגיף הקורונה החדש) (עיכוב הליכים לשם גיבוש ואישור הסדר חוב), התשפ"א-2021

החוק קובע מסלול ייעודי לטיפול בחובות של חייבים (תאגידים ויחידים) שנפגעו ממשבר הקורונה, המאפשר לחייב להגיע להסדר חוב מוסכם כחלופה להליכי חדלות פירעון מלאים. ההסדר הזמני מאפשר לעכב הליכים משפטיים והליכי גבייה נגד החייב. בתקופת עיכוב ההליכים החייב ישמור את השליטה בנכסיו. במקביל כולל ההסדר המוצע הגנות חלופיות מתאימות לנושים.

ביום 14 בספטמבר 2022 פורסם צו חדלות פירעון ושיקום כלכלי (הארכת התקופה הקובעת לעניין הגשת בקשה לעיכוב הליכים לשם גיבוש הסדר חוב - נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2022, במסגרתו הוארך תוקפן של ההוראות המיוחדות הנ"ל, עד ליום 17 במרס 2023.

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מספר 70 והוראת שעה) (נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2022

הצעת החוק מבקשת להאריך לתקופה נוספת את הוראת השעה שנקבעה במסגרת חוק ההוצאה לפועל (נגיף הקורונה החדש - תיקון מספר 68 והוראת שעה), התשפ"א-2020 (להלן: "הוראת השעה"). הוראת השעה אשר נחקקה בעקבות התפרצות נגיף הקורונה קבעה הסדרים שונים שמטרתם לתמרץ תשלום של חובות וחזרה לפעילות כלכלית, וכן למנוע מאנשים שנקלעו למשבר להידרדר למשבר כלכלי חמור וארוך. במסגרת זו נקבעו, בין היתר, הסדרים לעניין סמכות רשמים לאחד תיקים באופן יזום; הארכת תקופת האזהרה לביצוע פסק דין או להגשת התנגדות לשטר חוב ולתביעה על סכום קצוב; קביעת הסדר תשלומים מיוחד; וכן קביעת הוראות ייחודיות לעניין אגרה ושכר טרחת עורך דין בעד בקשות ביצוע. בשל פקיעת תוקפן של מרבית ההוראות האמורות ביום 24 במרס 2022, מוצע להאריך את הוראת השעה לתקופות נוספות.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה

ביום 15 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה במסגרתו מבהיר הפיקוח, כי עקב התמשכות השפעות משבר הקורונה על נכסי התאגידים הבנקאיים, ובכלל זה תמיכה בצרכי האשראי של התאוששות המשק ורמה גבוהה של פיקדונות בבנק ישראל, עלה הצורך בהארכת תוקף ההקלה שנקבעה בנוגע ליחסי המינוף.

בהתאם נקבע, כי תוקף ההקלה עד ליום 30 ביוני 2024, כאשר יחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2023 או מיחס המינוף הנדרש מהתאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם; ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

להרחבה נוספת בנושא ההתאמות הרגולטוריות השונות על רקע אירוע נגיף הקורונה והשפעתו, ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2021](#).

נושאים נוספים

חוק שכר שווה לעובדת ועובד, התשנ"ו-1996 (תיקון מספר 6 התש"ף-2020)

עד ליום 1 ביוני 2022 נדרשים מעסיקים שונים וביניהם תאגידים מדווחים, לערוך דוחות לשנת 2021, שיפורסמו באתר האינטרנט של התאגיד, על פערי השכר שבין עובדות לעובדים, מכח תיקון מספר 6 לחוק שכר שווה לעובדת ולעובד, תשנ"ו-1996.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי והתחזית של המדינה והבנק ליום 28 בנובמבר 2022:

קצר טווח	תחזית	ארוך טווח	דירוג חברת	
P-1	positive	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1+	stable	AA-	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-1	stable	A	S&P	
F1+	stable	A	Fitch	
A-1+	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

להלן התפתחות דירוג האשראי ותחזית הדירוג של הבנק מה-1 בינואר 2022 ועד ליום 28 בנובמבר 2022:

- ב-12 בינואר 2022 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
- ב-20 בינואר 2022 סוכנות הדירוג S&P אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
- ב-23 בינואר 2022 סוכנות הדירוג S&P מעלות אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
- ב-9 במרס 2022 סוכנות הדירוג S&P מעלות העניקה לבנק דירוג לטווח קצר A-1+.
- ב-20 ביולי 2022 סוכנות הדירוג S&P אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
- ב-26 ביולי 2022 סוכנות הדירוג S&P מעלות אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
- ב-20 באוקטובר 2022 סוכנות הדירוג מידרוג אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
שיעור הכנסה ^(ג)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.44	2,521	292,871	4.34	3,913	360,724
בישראל					
3.85	221	22,985	4.95	75	6,058
מחוץ לישראל					
3.47	2,742	315,856	4.35	3,988	366,782
סך הכל ^(ט)					
אשראי לממשלה					
3.46	8	924	3.86	12	1,242
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.46	8	924	3.86	12	1,242
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.44	12	10,813	1.44	48	13,293
בישראל					
-	-	186	-	-	146
מחוץ לישראל					
0.44	12	10,999	1.43	48	13,439
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	32	127,250	1.53	506	131,907
בישראל					
0.13	1	3,016	0.90	1	442
מחוץ לישראל					
0.10	33	130,266	1.53	507	132,349
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.06	1	6,354	1.48	8	2,158
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.06	1	6,354	1.48	8	2,158
סך הכל					
אג"ח לפדיון זמנינות למכירה ^(ד)					
1.11	202	72,774	2.15	404	75,068
בישראל					
1.96	30	6,117	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.18	232	78,891	2.15	404	75,068
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ד)					
0.68	5	2,960	1.44	11	3,049
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.68	5	2,960	1.44	11	3,049
סך הכל					
2.22	3,033	546,250	3.35	4,978	594,087
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
5,899			6,201		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
53,270			68,486		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ה)					
3,033	605,419		4,978	668,774	
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות					
3.12	252	32,304	4.57	76	6,646
מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 261](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
0.27	222	324,683	1.32	1,255	380,373
בישראל					
0.01	3	182,976	0.76	379	200,701
לפי דרישה					
0.62	219	141,707	1.95	876	179,672
לזמן קצוב					
0.23	7	12,019	1.50	4	1,065
מחוץ לישראל					
0.05	1	7,915	-	-	12
לפי דרישה					
0.58	6	4,104	1.52	4	1,053
לזמן קצוב					
0.27	229	336,702	1.32	1,259	381,438
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
2.12	1	189	1.68	1	238
בישראל					
-	-	7	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.04	1	196	1.68	1	238
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
0.05	2	16,637	0.07	3	16,912
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.05	2	16,637	0.07	3	16,912
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
0.07	1	6,057	0.67	11	6,573
בישראל					
-	-	204	-	-	60
מחוץ לישראל					
0.06	1	6,261	0.66	11	6,633
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	500	2.23	16	2,874
בישראל					
-	-	252	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	752	2.23	16	2,874
סך הכל					
אגרות חוב					
4.00	129	12,892	5.50	274	19,945
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.00	129	12,892	5.50	274	19,945
סך הכל					
0.39	362	373,440	1.46	1,564	428,040
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
			פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית		
			157,747		
			1,730		
			זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית		
			2,270		
			30,390		
			התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽¹⁾		
			35,559		
			סך כל ההתחייבויות		
			362		
			563,847		
			1,564		
			618,619		
סך כל האמצעים ההוניים					
			41,572		
			50,155		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
			362		
			605,419		
			1,564		
			668,774		
פער הריבית					
1.83	2,671		1.89	3,414	
תשואה נטו⁽¹⁾ על נכסים נושאי ריבית					
1.89	2,426	513,946	2.28	3,342	587,441
בישראל					
3.03	245	32,304	4.33	72	6,646
מחוץ לישראל					
1.96	2,671	546,250	2.30	3,414	594,087
סך הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					
0.22	7	12,482	1.42	4	1,125

ראה הערות [בעמוד 261](#).

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
שיעור הכנסה ^(א)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.45	7,336	283,608	3.95	10,170	343,524
בישראל					
3.84	658	22,843	4.04	369	12,188
מחוץ לישראל					
3.48	7,994	306,451	3.95	10,539	355,712
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
3.22	20	827	3.84	33	1,147
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.22	20	827	3.84	33	1,147
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.53	44	11,113	0.80	91	15,090
בישראל					
-	-	166	-	-	185
מחוץ לישראל					
0.52	44	11,279	0.79	91	15,275
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	85	113,639	0.70	681	130,380
בישראל					
0.12	2	2,155	0.51	5	1,297
מחוץ לישראל					
0.10	87	115,794	0.69	686	131,677
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.11	4	5,043	0.68	13	2,566
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.11	4	5,043	0.68	13	2,566
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ה)					
1.12	612	73,053	1.54	930	80,341
בישראל					
2.08	87	5,574	2.44	27	1,477
מחוץ לישראל					
1.19	699	78,627	1.56	957	81,818
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
1.07	23	2,866	2.11	46	2,906
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.07	23	2,866	2.11	46	2,906
סך הכל					
2.27	8,871	520,887	2.79	12,365	591,101
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
5,466			6,032		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
53,352			61,575		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
8,871			12,365		
579,705			658,708		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.24	747	30,738	3.53	401	15,147

ראה הערות [בעמוד 261](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
0.28	654	312,441	0.76	2,052	358,335
בישראל					
0.01	11	178,424	0.32	478	202,194
לפי דרישה					
0.64	643	134,017	1.34	1,574	156,141
לזמן קצוב					
0.29	28	13,039	0.58	18	4,148
מחוץ לישראל					
0.09	6	8,871	0.11	2	2,392
לפי דרישה					
0.70	22	4,168	1.21	16	1,756
לזמן קצוב					
0.28	682	325,480	0.76	2,070	362,483
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
1.35	2	198	0.91	2	292
בישראל					
-	-	11	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.28	2	209	0.91	2	292
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
0.07	7	13,463	0.06	8	16,966
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.07	7	13,463	0.06	8	16,966
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
0.07	3	5,948	0.30	15	6,574
בישראל					
-	-	154	-	-	50
מחוץ לישראל					
0.07	3	6,102	0.30	15	6,624
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.24	1	554	1.25	27	2,890
בישראל					
-	-	254	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.17	1	808	1.25	27	2,890
סך הכל					
אגרות חוב					
3.75	383	13,629	4.95	805	21,677
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.75	383	13,629	4.95	805	21,677
סך הכל					
0.40	1,078	359,691	0.95	2,927	410,932
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
144,603			166,717		
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
2,761			1,687		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
32,699			34,132		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
1,078			2,927		
סך כל ההתחייבויות					
39,951			45,240		
סך כל האמצעים ההוניים					
1,078			2,927		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.87	7,793		1.84	9,438	
פער הריבית					
תשואה נטו⁽⁴⁾ על נכסים נושאי ריבית					
1.92	7,074	490,149	2.10	9,055	575,954
בישראל					
3.12	719	30,738	3.37	383	15,147
מחוץ לישראל					
1.99	7,793	520,887	2.13	9,438	591,101
סך הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					
0.28	28	13,458	0.57	18	4,198

ראה הערות [בעמוד 261](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
שיעור הכנסות (הוצאות) (הוצאה) ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי צמוד מדד					
5.89	758	51,438	7.05	1,023	58,044
(4.76)	(209)	17,575	(5.74)	(344)	23,965
1.13			1.31		
מטבע ישראלי לא צמוד					
1.87	1,772	379,834	3.05	3,334	437,729
(0.12)	(86)	279,643	(0.88)	(713)	324,370
1.75			2.17		
מטבע חוץ					
1.21	251	82,674	2.38	545	91,668
(0.38)	(60)	63,740	(2.56)	(503)	78,580
0.83			(0.18)		
סך פעילות בישראל					
2.16	2,781	513,946	3.34	4,902	587,441
(0.39)	(355)	360,958	(1.46)	(1,560)	426,915
1.77			1.88		

ראה הערות [בעמוד 261](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
5.86	2,209	50,220	8.05	3,377	55,905
(4.40)	(599)	18,172	(6.50)	(1,108)	22,712
1.46			1.55		
מטבע ישראלי לא צמוד					
1.90	5,130	359,949	2.32	7,454	427,989
(0.13)	(266)	269,182	(0.44)	(1,031)	312,272
1.77			1.88		
מטבע חוץ					
1.31	785	79,980	1.64	1,133	92,060
(0.42)	(185)	58,879	(1.43)	(770)	71,750
0.89			0.21		
סך פעילות בישראל					
2.21	8,124	490,149	2.77	11,964	575,954
(0.40)	(1,050)	346,233	(0.95)	(2,909)	406,734
1.81			1.82		

ראה הערות [בעמוד 261](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2022 לעומת 2021		2022 לעומת 2021		2022 לעומת 2021	
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח)		גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח)		גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח)	
מחיר		מחיר		מחיר	
כמות		כמות		כמות	
שינוי נטו		שינוי נטו		שינוי נטו	
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
2,834	1,060	1,774	1,392	656	736
(289)	34	(323)	(146)	64	(210)
2,545	1,094	1,451	1,246	720	526
נכסים נושאי ריבית אחרים					
1,006	806	200	729	704	25
(57)	(4)	(53)	(30)	(15)	(15)
949	802	147	699	689	10
3,494	1,896	1,598	1,945	1,409	536
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
1,398	1,135	263	1,033	849	184
(10)	29	(39)	(3)	38	(41)
1,388	1,164	224	1,030	887	143
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
461	202	259	172	105	67
-	-	-	-	-	-
461	202	259	172	105	67
1,849	1,366	483	1,202	992	210
סך הכל הוצאות הריבית					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבעי ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 בסך של (2,302) מיליון ש"ח ובסך (1,007) מיליון ש"ח, בהתאמה, ולתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 - 1,460 מיליון ש"ח ו-1,488 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 בסך 99 מיליון ש"ח ובסך 352 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (עמלות לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בסך 110 מיליון ש"ח ובסך 374 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (י) על בסיס שנתי, החל מה-1 בינואר 2022 מיישם הבנק את עדכון דרישות הגילוי של הפיקוח על הבנקים בנושא הצגת שיעורי הכנסה והוצאה, במסגרת עדכון זה עודכנה שיטת ההצגה של שיעורי ההכנסה וההוצאה שחושבו על בסיס שנתי לשיטה המקובלת בבנקים בארה"ב. בהתאם לכך, התרגום של היחסים הרבעוניים והתקופתיים יעשה על ידי חישוב לינארי, חלף העלאה בחזקה לפי שיטת ההצגה הקודמת. בהתאם להוראות החוזר, הבנק סיווג מחדש את מספרי השוואה של שיעורי ההכנסה וההוצאה המתייחסים לתקופות רבעוניות קודמות המוצגים בדוח זה. השפעת יישום ההוראה על מספרי השוואה של שיעורי ההכנסה וההוצאה אינה מהותית.